

Àfrica, paisatges literaris

PREFACI

El griot és una figura imprescindible dins de la tradició oral de l'Àfrica negra occidental. És l'individu qui relata en veu alta els mites i les llegendes de la comunitat, se'l considera una 'biblioteca vivent'. En el pas a la literatura escrita que ha viscut l'Àfrica en els darrers segles hi ressona la veu del griot, amarada de natura, de poesia i de costums ancestrals. L'itinerari que proposem vol fer un vol rasant sobre la literatura africana actual, malauradament fora del focus mediàtic, si no és per la concessió d'algun premi important.

Les novel·les seleccionades són d'autors/es de diferents països africans (el Magreb, l'Àfrica subsahariana, Sudàfrica) i es mostren perspectives diverses. En el rerefons de les obres triades hi ha grans temes: el colonialisme i la descolonització, la discriminació racial, la migració i el desarrelament, el gran pes de l'atavisme, el xoc cultural entre Sud i Nord, el sexisme, les guerres i la inestabilitat política, la fam i la corrupció... Dediquem una especial atenció a la situació de la dona africana, que lluita per desfer-se de la submissió.

L'itinerari vol contribuir a donar visibilitat a allò que els griots dels segles XX i XXI han deixat i deixen imprès perquè tot el món en pugui gaudir. És literatura arrelada a la terra que es projecta al futur.

EGIPTE

DONA AL PUNT ZERO

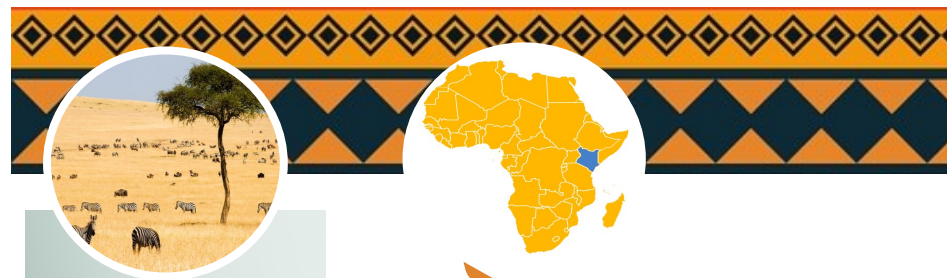
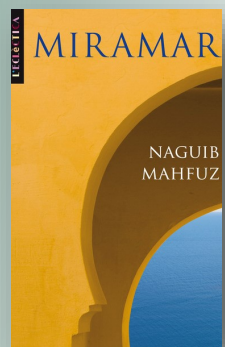
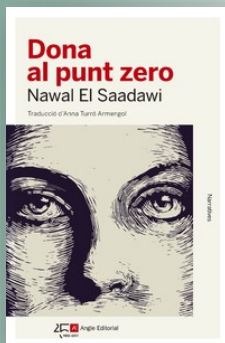
Nawal Al-Sa'dawi. Angle, 2017

Basada en una història real *Dona al punt zero* ens narra la dura i dolorosa vida de la protagonista que espera al corredor de la mort per haver assassinat un home. Ens parla de la discriminació de les dones en la societat egípcia.

MIRAMAR

Naguib Mahfouz. Bromera, 2009

Enmig d'una Alexandria trasbalsada per canvis socials i polítics, Mahfouz (premi Nobel de Literatura 1988) s'endinsa en els avatars de la pensió Miramar, que viu hores baixes. La propietària afronta la tardor de la seva existència mentre atén cinc hostes que semblen proscrius i exiliats al seu propi país.

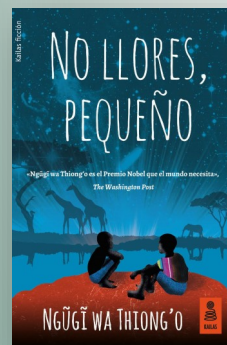

KÈNIA

NO LLORES, PEQUEÑO

Ngugi wa Thiong'o. Kailas, 2017

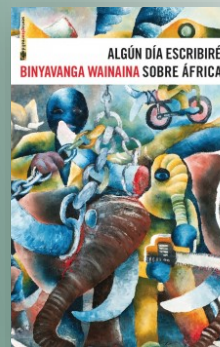
Els horrors de la guerra, la incomprensió, la crueltat entre iguals i l'ombra de la mort desfilen per les pàgines d'una novel·la imprescindible per comprendre l'evolució de tot un continent en el darrer segle.

ALGÚN DÍA ESCRIBIRÉ SOBRE ÁFRICA

Binyavanga Wainaina. Sexto Piso, 2013

Amb un estil senzill i directe, Binyavanga relata la seva vida a Kènia en el si d'una família benestant. Des del 1978, quan només era un nen de 7 anys, fins l'any 2010. Una biografia que vol reflectir la realitat africana per trencar estereotips i donar a conèixer la veritable vida a l'Àfrica.

MARROC

L'ÚLTIM PATRIARCA

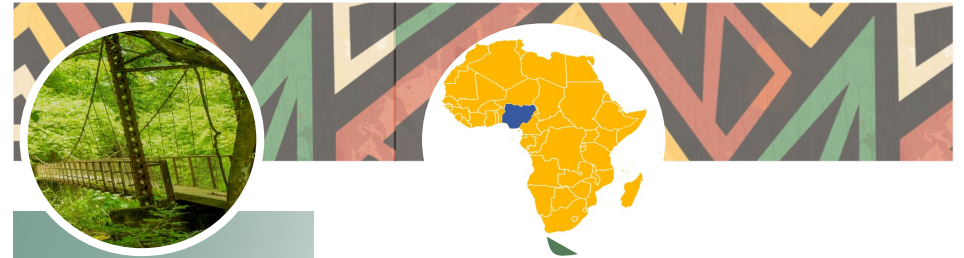
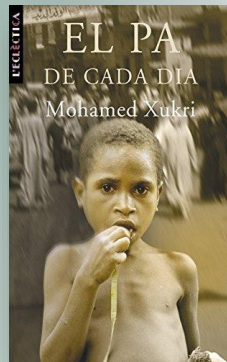
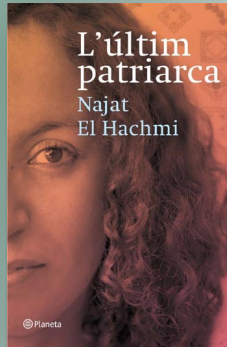
Najat El Hachmi. Planeta, 2008

La novel·la mostra sense embuts la rebel·lia d'una dona jove davant de dues formes de vida que la tenallen. Per una banda, allò que marca la família i, per l'altra, les noves normes que imposa la societat d'acollida. "La meua escriptura té una herència molt palpable: la tradició oral del meu país d'origen", diu l'autora.

EL PA DE CADA DIA

Mohamed Xukri. Alzira: Bromera, 2000

Marcada per la censura, aquesta novel·la narra la lluita diària d'un nen per sobreviure en un món on la misèria, la violència, la supervivència i la mort són el pa de cada dia. Relat autobiogràfic on l'autor deixa constància del que ell mateix va haver de patir des de ben petit. Crua i alhora comovedora.

nigèria

QUEDA'T AMB MI

Ayobami Adebayo . Angle, 2018

Un jove matrimoni a Nigèria, en una societat poligàmica, decideix viure com a parella monògama. Els problemes apareixen quan Yejide, la dona, no pot tenir fills.

LA FLOR PÚRPURA

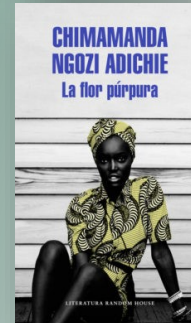
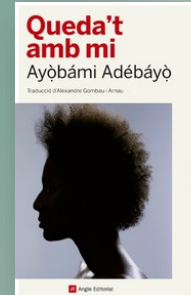
Chimamanda Ngozi Adichie. Grijalbo, 1986

Una història tendra sobre la pèrdua de la innocència d'una jove nigeriana en una Nigèria assolada per la brutalitat política, la bruixeria i la religió.

ELS INTÈRPRETS

Wole Soyinka | Ed. 62, 1999

Narra les vivències d'un grup de joves nigerians que tornen al seu país després d'haver estudiat a l'estranger. Allí els rep una societat corrupta que els desespera. Soyinka va rebre el premi Nobel de Literatura el 1986.

REPÚBLICA SUDAFRICANA

LA FILLA DE BURGER

Nadine Gordimer. Edicions 62, 1996

Retrat de la vida d'una dona lluitadora marcada per la mort del seu pare, impulsor de la revolució a Sudàfrica i empresonat per les seves idees polítiques.

BEETHOVEN TENÍA ALGO DE NEGRO

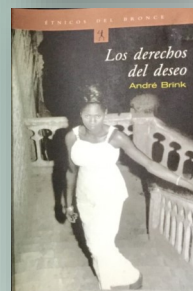
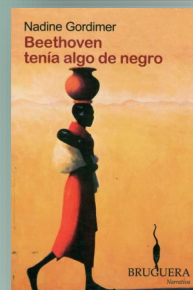
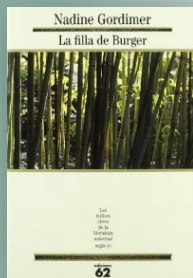
Nadine Gordimer. Bruguera, 2008

El desarrelament, el racisme, la recerca de la identitat, la migració... Gordimer (premi Nobel de Literatura 1991) explora els límits de l'ésser humà fins al més profund.

LOS DERECHOS DEL DESEO

André Brink. Ediciones del Bronce, 2002

Ruben, un prejubilat, vidu i amb els fills fora del país que en la solitud de la seva vida coneix una dona misteriosa. Relat que ens parla de l'envelliment, l'amor, la innocència, la culpa, la pèrdua en una Sud-àfrica convulsa per l'apartheid.

SENEGAL

UNA CARTA MOLT LLARGA

Mariama Bâ. Takusan, 2005

Ramatoulaye escriu una llarga carta a la seva amiga divorciada, Aïssatou. En ella desgrana el que implica la poligàmia al Senegal i també els canvis que es comencen a expressar en la generació de la seva filla.

TOT SE'N VA EN ORRIS

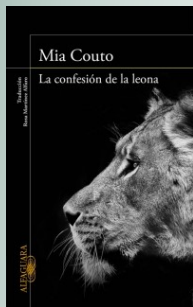
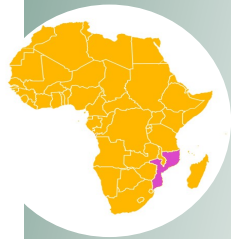
Chinua Achebe. Edicions 62, 2000

Primera novel·la de Chinua Achebe on tracta el xoc dels valors africans occidentals amb els tradicionals. La progressiva pèrdua dels valors nigerians sumirà al protagonista en el desconcert que el portarà, en un rampell de rebel·lia, cap al dramàtic desenllaç final.

EL VENTRE DE L'ATLÀNTIC

Fatou Diome. Pagès, 2004

És la història de la Salie, una immigrant senegalesa que arriba a França i que per aconseguir una llibertat i una vida millor a Europa renuncia al que més estima: la seva àvia, el seu germà i la seva vida a Senegal. És un relat sobre l'immigració, on la creença que fora d'Àfrica, sobretot a Europa, tot serà millor és amagada per les dificultats i fracassos que moltes vegades pateixen els immigrants.

MOÇAMBIC

LA CONFESIÓN DE LA LEONA

Mia Couto. Alfaguara, 2016

En un poblat de Moçambic una jove dona reviu abusos del passat. És una denúncia a la perpetuació de la dona com a esclava, on a les dones se les obliga a tenir marit però a no conèixer l'amor i on es veuen obligades a tenir fills però no tenen dret a ser mares.

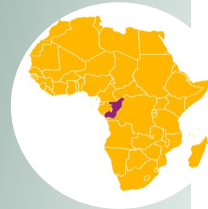

ALGÈRIA

OMBRA SULTANA

Assia Djebar. Edicions 62, 2002

Hayila i Isma han compartit, sabent-ho l'una i sense saber-ho l'altra, el mateix home. Djebar critica amb valentia la societat magrebina que encasella les dones i les priva de la llibertat de triar quina vida desitgen.

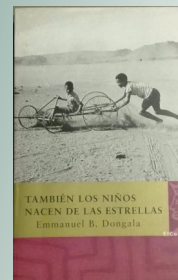

REPÚBLICA DEL CONGO

TAMBIÉN LOS NIÑOS NACEN DE LAS ESTRELLAS

Emmanuel Dongala. El Cobre, 2003

Els personatges que habiten la novel·la configuren un retaule lúcid de les vicissituds de molts països africans. Ironia, humor i una esperança infinita són l'embolcall per a un text que defensa els drets humans i la llibertat d'expressió.

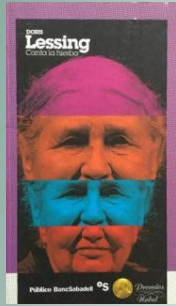

ZIMBABWE

CANTA LA HIERBA

Doris Lessing. Ediciones B, 2005

La Sudàfrica segregacionista de la primera meitat del segle XX és el rerefons triat per Lessing (premi Nobel de Literatura 2007) per explicar la història d'una dona blanca que viu en el si d'una societat dividida pels prejudicis, el color de la pell i la injustícia.

GUINEA EQUATORIAL

LA BASTARDA

Trifonia Melibea Obono | Flores Raras, 2017

És el testimoni d'una lesbiana a Guinea Equatorial, l'escriptora s'ha atrevit a manifestar el que una dona sent per un altra en un continent africà on el tema de l'homosexualitat es continua negant, ocultant i perseguint.

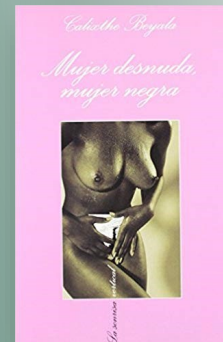
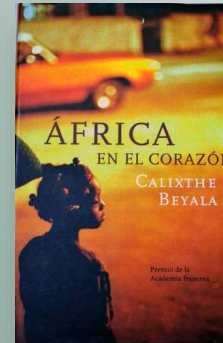

CAMERUN

ÁFRICA EN EL CORAZÓN

Calixthe Beyala. Martínez Roca, 1999

A través dels ulls d'una nena ens trobem un relat que ens transporta a les tradicions, llegendes, costums i vida d'un poblat del Camerun.

MUJER DESNUDA, MUJER NEGRA

Calixthe Beyala. Tusquets, 2004

Novel·la eròtica sobre la vida d'una dona camerunesa d'origen molt pobre que és acollida per un estrany matrimoni per fer jocs sexuals. El rerefons de la novel·la és una crítica a una societat decadent, a la violència masculina i a la marginalitat de les dones.

BIBLIOTEQUES MUNICIPALS DE SABADELL

• Biblioteca Vapor Badia

C. de les Tres Creus, 127-129
Tel. 93 745 17 03
bibliovaporbadia@ajsabadell.cat

• Biblioteca del Nord

Rda. de Navacerrada, 60
Tel. 93 724 64 01
bibliodelnord@ajsabadell.cat

• Biblioteca del Sud

Pg. dels Almogàvers, 49
Tel. 93 720 51 74
bibliodelsud@ajsabadell.cat

• Biblioteca de Ponent

Pl. d'Ovidi Montllor, 5
Tel. 93 717 39 74
bibliodeponent@ajsabadell.cat

• Biblioteca dels Safareigs

C. del Papa Pius XI, 165
Tel. 93 717 53 43
bibliosafareigs@ajsabadell.cat

• Biblioteca de la Serra

Pl. de Cristóbal Ramos, 1
Tel. 93 726 34 68
bibliolaserra@ajsabadell.cat

• Biblioteca de Can Puiggener

Pl. del Primer de Maig, 1
Tel. 93 716 51 50
bibliocanpuiggener@ajsabadell.cat